

Tremtinys

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. liepos 12 d. *

Liepos 6-ąją LPKTS Kauno filialo nariai kartu su kitų visuomeninių patriotinių organizacijų atstovais iškilmingai paminėjo Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo – Valstybės dieną. Po Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje vykusiu šv. Mišių gausiai susirinkę į minėjimą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje padėjo gėlių prie Nežinomo kareivio ir Laisvės paminklų. Kalbėjo buvę tremtiniai: Seimo nariai Vincè Vaidevutė Margevičienė ir prof. Arimantas Dumčius. Dainavo Kauno buvusių tremtiniių choro „Ilgeses“ dainininkai.

„Tremtinio“ inf.

Susitikimas su generolu

Lietuvos Valstybės dienos išvakarėse Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus pirmininkas Raimundas Kaminskas, pirmininko pavaduotojai Alvydas Malinauskas, Zigmantas Tamakauskas ir Etikos komisijos pirmininkė Aldona Grigaitienė apsilankė Viešojo saugumo tarnybos pulke, kuriai turiningai pabendravo su mūsų rimtj saugančiais kariais ir su tarnybos vadu generolu Sergejumi Madalovu.

Kalba Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus pirmininko pavaduotojas Zigmantas Tamakauskas

Viešojo saugumo tarnyba yra specialiosios parengties valstybės įstaiga. Ji turi atkurti ir užtikrinti viešąją tvarką ypatingu situacijų atvejais, slopinti riaušes, grupinius nelegalius veiksmus, masinius neramumus, priešinimąsi teisėsaugos pareigūnams. Šiai tarnybai priklauso konvojavimo, apsaugos padaliniai ir judriosios specjalios paskirties kuopos.

Ypatingos Lietuvos žmonių pagarbos bei pripažinimo yra susilaukęs minėtos tarnybos, pradžioje vadintos Vidaus tarnybos 1-uoju pulku, kūrėjas, tuometinis pulkininkas Sergejus Madalovas. Jo

vadovaujamas pulkas Lietuvos Neprisklausomybės atkūrimo pirmuojuose žingsniuose daug prisdėjo prie Lietuvos valstybingumo stiprinimo, jos piliečių saugumo užtikrinimo: neleido sovietiniam okupantui įvykdyti klas廷ą sumanymą – paleisti iš kalėjimo tūkstančius įkalintų recidyvistų. Didelę drąsą, sumanumą ir atsidavimą mūsų valstybei pulkininkas Sergejus Madalovas ir jo vadovau-

Liepos 8 dieną Vilniuje, Lietuvos liaudies kultūros centre, įvyko rugpjūčio 2 ir 3 dienomis rengiamo saskrydžio „Su Lietuva širdy“ Ariogaloje organizacinio komiteto vienas iš paskutinių darbių pasitarimų, kuriamė dalyvavo ir LPKTS atstovai – valdybos pirmininkas Edvardas Strončikas ir vadybininkė Rasa Duobaitė-Bumbulienė. Pasitarimo metu buvo aptarta pasiregimo saskrydžio eiga, detali saskrydžio programa.

Primename visiems LPKTS filialams ir kitiems saskrydžio dalyviams, kad šiais metais rugpjūčio 3 dieną

(šeštadienį) saskrydis prasidės viena valanda anksčiau, lyginant su ankstesniais metais vykusiais saskrydžiais, todėl ir atvykti būtina anksčiau. Taip pat informuojame, kad visi chorai rikiuosis prie Ariogalo parapijos bažnyčios į vieną vientisą koloną, atskirai nuo savo filialų.

Lietuvos tremtinį, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydžio „Su Lietuva širdy“ programa

Rugpjūčio 2 d. (penktadienis),

Jaunimo diena:

11 val. jaunuų šaulių,

skautų varžytuvės;

15 val. programa merginoms ir vaikinams „Amatų erdvė“;

LPKTS 25 metų veiklos paroda;

19.30 val. video paskaita apie partizanų kovas.

Karo istorijos klubo „Grenadierius“ programa (partizanų stovykla, mūšio inscenizacija);

Susitikimai ir pokalbiai su buvusiais partizanais, ryšininiais, tremtiniais prie laužo.

Rugpjūčio 3 d. (šeštadienis),

Susitikimų diena:

9.30 val. Lietuvos kariuomenės pučiamųjų orkestro programa (Ariogaloje, Vytauto gatvėje);

10 val. šventinė eisena nuo Ariogalo parapijos bažnyčios į Dubysos slėnį;

11 val. šv. Mišias Dubysos slėnyje aukos arkivyskupas Sigitas Tamkevičius;

13 val. jungtinio buvusių tremtiniių ir politinių kalinių choro dainų koncertas;

14.30 val. šventinė popietė. Koncertuos Dzūkijos bardas Albertas Antanavičius ir grupė „Kitava“;

19 val. vakarone jaunimui su grupėmis „Skylė“ ir „Kitava“.

Paminėjome Valstybės dieną

Valstybės dienos minėjimo Kaune dalyviai

Jono Sakelio nuotr.

Ruošiamasi saskrydžiui „Su Lietuva širdy“

SU LIETUVA ŠIRDY
ARIOGALA 2013

Organizatorius: Lietuvos Kultūros Centras, Lietuvos Karininkų Asociacija, Raseinių rajono savivaldybė, Eiropos bendrijos pajėgos, Žalgiriai, LRT.
Vykdytojė: Lietuvos Karininkų Asociacija.
Partneriai: Raseinių rajono savivaldybė, Eiropos bendrijos pajėgos.
Režisierius: Informacijos režisierius.

Valstybės dieną Prezidentė apdovanojo Lietuvai nusipelniusius žmones

Liepos 6-osios – Valstybės dienos proga už nuopelnus Lietuvai ir už šalies vardo garsinimą pasaulyje Prezidentė Dalia Grybauskaitė valstybius apdovanojimus įteikė Lietuvos ir užsienio valstybių piliečiams.

„Esate ištikimi valstybės kūrėjai, neatskiriantys savęs nuo Lietuvos, savaus darbais stiprinantys pilietinę bendruomenę, saugumą ir gerovę, žmogiškumą ir kūrybiškumą, pasitikėjimą vienas kitu“, – į apdovanotuosius kreipėsi šalies vadovė.

Pasak D.Grybauskaitės, kiekvienas iš mūsų esame Lietuvos istorijos dalis, visi kartu lipdantys stiprią ir vineingą valstybę. Labai norėtusi, teigė Prezidentė, kad tvirtybė ir bendrystė, kurią patiriamame šią dieną, lydėtų mus kiekviename žingsnyje, kad taip jaustumėmės kasdien.

Valstybės ordinai ir medaliai įteikiti daugiau nei 40 asmenų, tarp kurių – rašytojai, istorinio romano apie lietuvių tremtį į Sibirą „Tarp pilkų debesų“ autorei Rutai Elizabeth Šepetys; Seimo Komunikacijos departamento Parlamentarizmo istorijos ir atminimo jamžinimo skyriaus vedėjai, aktyviai istorinės atminties puoselėtojai, vienai iš Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio akcijų „Baltijos kelias“ ir kitų renginių organizatoriai ir koordinatoriai Angonitai Rupšytei; garsaus lietuvių kilmės dailininko Prancūzijoje Vytauto Kasiulio meno kūrinių dovanojimo Lietuvai iniciatoriui ir organizatoriui Vytautui Victor Kasiuliui; poetui, vertėjui, rašytojui, literatūros leidinių sudarytojui, aktyviam tarptautinių kultūrinių ryšių puoselėtojui Vladui Bražiūnui; lietuvių kilmės JAV režisieriui, dokumentinio filmo apie Lietuvos kelią į nepriklausomybės atgavimą ir krepšinių „Kita svajonių komanda“ kūrėjui Mariui Anthony Markeviciui, taip pat tarpvalstybinių ryšių puoselėtojams, kariškiams, teisėsaugininkams, sportininkams, menininkams, gydytojams, kultūros darbuotojams ir rezistencijos atstovams.

Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi pagerbtai: Kęstučio apygardos partizanas, ryšininkas, rėmėjas, politinis kalnys, 1953 metų Norilsko politinių kalinių sukilimo dalyvis Kazys Dapkus; Vyčio apygardos partizanų ryšininkė, pogrindinio leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“ platintoja, politinei kalinei Onai Pranskūnaitei ir aktyviams antisovietinio pasipriešinimo judėjimo organizatoriui ir dalyviui, pogrindinės religinės ir tautinės literatūros platintojui kunigui Rokui Puzonui. Vyčio Kryžiaus ordino Karininko kryžiumi apdovanota aktyvi Baltijos šalių antisovietinio pasipriešinimo judėjimo dalyvė, politinė kalinė, viena iš Estijos tautinės nepriklausomybės partijos įkūrėjų, 1991–1992 metų Estijos Respublikos vidaus reikalų ministrė (Estijos Respublika) Lagle Parek.

Prezidentės dekretu apdovanojimai taip pat skirti buvusiai JAV valstybės sekretorei Hillary Rodham Clinton – už JAV ir Lietuvos tarpvalstybinių ryšių puoselejimą, Europos Komisijos nariui Gunther Hermann Oettinger – už aktyvų Lietuvos energetikos politikos rėmimą, profesionaliams ledo ritulio žaidėjui, Nacionalinės vaikų ledo ritulio lygos prezidentui bei labdaros ir paramos fondo Lietuvos vaikams įkūrėjui Dainiui Zubrui ir kitiems šaliai nusipelnusiems veikėjams. Jiems valstybės apdovanojimai bus įteikti vėliau.

„Tremtinio“ inf.

Džojos Gundos Barysaitės nuotr.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė apdovanoja romaną „Tarp pilkų debesų“ autorę Rutą Elizabeth Šepetys

įvertinti aktyvūs antisovietinio pasipriešinimo judėjimo dalyviai, pogrindinės religinės ir tautinės literatūros leidėjai ir platintojai Edvardas ir Liucija Šiugždos, taip pat aktyvus antisovietinės agitacijos ir kraštotorinės veiklos organizatorius ir vykdytojas, pogrindinės religinės ir tautinės literatūros platintojas Jonas Trinkūnas.

Vyčio Kryžiaus ordino medaliai atiteko aktyviai antisovietinio pasipriešinimo judėjimo dalyvei, pogrindinio leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“ platintojai, politinei kalinei Onai Pranskūnaitei ir aktyviams antisovietinio pasipriešinimo judėjimo organizatoriui ir dalyviui, pogrindinės religinės ir tautinės literatūros platintojui kunigui Rokui Puzonui. Vyčio Kryžiaus ordino Karininko kryžiumi apdovanota aktyvi Baltijos šalių antisovietinio pasipriešinimo judėjimo dalyvė, politinė kalinė, viena iš Estijos tautinės nepriklausomybės partijos įkūrėjų, 1991–1992 metų Estijos Respublikos vidaus reikalų ministrė (Estijos Respublika) Lagle Parek.

Prezidentės dekretu apdovanojimai taip pat skirti buvusiai JAV valstybės sekretorei Hillary Rodham Clinton – už aktyvų Lietuvos energetikos politikos rėmimą, profesionaliams ledo ritulio žaidėjui, Nacionalinės vaikų ledo ritulio lygos prezidentui bei labdaros ir paramos fondo Lietuvos vaikams įkūrėjui Dainiui Zubrui ir kitiems šaliai nusipelnusiems veikėjams. Jiems valstybės apdovanojimai bus įteikti vėliau.

„Tremtinio“ inf.

Džojos Gundos Barysaitės nuotr.

Seime paminėta Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai pradžia

Liepos 4 dieną Seime vyko iškilmingas posėdis, skirtas Lietuvos Respublikos pirmininkavimo pradžiai Europos Sąjungos Tarybai paminėti. Posėdyje dalyvavo Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, buvę valstybės vadovai, Konstitucinio Teismo pirmininkas Romualdas Kęstutis Urbaitis, Vyriausybės nariai, užsienio valstybių diplomatiniai atstovai, Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos sesuo vienuolė Regina Teresiutė.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi

Liškilingą Seimo posėdį iš užsienio atvyko Airijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Graikijos, Vokietijos ir prieš gerą savaitę prie ES prisijungusių Kroatijos parlamentų atstovai. Taip pat – Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas. Posėdžio pirmininkas pasveikino JAV ambasadore Deborahą Anną McCarthy, mat liepos 4-ąją JAV minima Nepriklausomybės diena.

Savo kalboje Lietuvos Prezidentė pasveikino visus Lietuvos žmones ir svečius bei pabrėžė, kad esame pirmieji iš Baltijos šalių, prisijamintys svarbią ir garbingą atsakomybę.

„Lietuva pradeda pirmininkavimą, kai ekonominė situacija Europoje, deja, vis dar yra sudėtinga. Nedabar, ypač jaunimo, tiek Lietuvoje, tiek kitose Europos Sąjungos valstybėse yra pasiekės rekordines aukštumas. Dar vis būtina dėti pastangas siekiant ilgalaike finansinio stabilumo beveik visose šalyse, derinant jį su ekonominės skatinimo priemonėmis ir, be abejio, su struktūrinėmis reformomis. Ekonominė ir energetinė konkurenčija šiandien kelia daugiau klausimų, nei Europos Sąjunga gali atsakyti. Valstybės Azijoje ir Lotynų Amerikoje meta iššūkį Europai. Ir jeigu nedėsime specialių ir ypatingų pastangų situacijai pakeisti – konkuruoti darysis vis sunkiau“, – susiklosčiusių padėti Lietuvos ir Europoje aiškinė D.Grybauskaitė.

Ji teigė, kad Lietuva tiki solidariai ir subsidiaria Europa, pasisako už patikimą, atvirą ir augančią Europos Sąjungą. Vardindama artimiausio pusmečio svarbiausius darbus ji minėjo, kad reikia stiprinti Europos finansinių stabilumą ir atsakingumą.

„Stiprinsime Europos pinigų sąjungą. Plėtosime bendrają rinką ir skatinome verslo konkurencingumą ir inovacijas. Gerinsime santykius ir su kaimynėmis. Plėtosime prekybą su strateginėmis partnerėmis ir stiprinsime bendrają saugumo ir gynybos politiką. Tai mūsų – Lietuvos – pirminkavimo pagrindinės prioritetų kryptys“, – sakė D.Grybauskaitė.

Ji tvirtino, kad Lietuva nesiekia

būti tik Europos Sąjungos „vartotoja“: „Mūsų politikai, verslas, menininkai ir visi piliečiai nori prisdėti prie sėkmingos Europos ateities kūrimo. Esame pasiruošę sunkiai dirbti, o tai mums nėra naujiena, kurdamis saugius ir turtingus Europos namus. Mūsų namus. Todėl kviečiame visas Europos Sąjungos šalis nares ir kaimynes dirbti ši pusmetį kaip ir visada kartu“.

Posėdyje kalbėjės Airijos Atstovų Rūmų Pirmininkas S.Barrettas priminė, kad šiais metais Airija švenčia narystés ES 40-metį. Jis tvirtino, kad airoms yra garbė, pabaigus septintąjį pirmininkavimą ESTarybai, estafetę perduoti valstybei, kuri pirmininkaus pirmą kartą: „Lietuvių didelė garbė perimi pirmajį savo pirmininkavimą praėjus dvidešimt dvejims metams po nepriklausomybės atgavimo, todėl Airijos žmonių vardu linkiu jums kuo didžiausios sėkmės šiuo labai svarbiu laikotarpiu, kai reikės nuolat vadovali Europos Sąjungai per jos teisėkūros ir politikos programas“.

Jis daug dėmesio skyrė nedarbo, ypač jaunimo, problemai. Jis pasidžiaugė, kad prieitą savaitę vykusi Europos Vadovų Taryba paragino valstybes nares panaudoti dalį savo Europos socialinio fondo lėšų tarpvalstybinio judumo programoms remti ir kad programa „Erasmus plus“, skatinanti tarpvalstybinį profesinį rengimą, pradės veikti nuo 2014 metų sausio.

S. Barrettas savo kalboje daug dėmesio skyrė ir Lietuvos – Airijos santykiams: „Grždamas akimirkai prie šventes šeimininkų lietuvių, norėčiau pasakyti, kad Lietuvos ir Airijos santykiai yra daug senesni, nei kas galėtų pagalvoti. 20 amžiaus pradžioje Airija buvo ta šalis, į kurią vyko tūkstančiai Lietuvos žydų. Kai kurių iš jų palikuonys daug pasiekė mūsų šalyje. Iš tiesų vienas iš jų tapo Dubline lordonu meru. Pagal 2011 metų gyventojų surašymą Airijoje gyvena apie 37 tūkstančiai Lietuvos gimusių žmonių. Daugiausia jų įsikūrė Dubline ir jo apylinkėse. Jie labai aktyviai dalyvauja Airijos gyvenime, tačiau nuo 2000 metų lietuviams buvo išduota apie 89 tūkstančiai socialinio draudimo numerių, daugiau nei pusė jų buvo išduota Airijos ekonomikos pakilimo metu (2005–2007). Taigi mūsų šalių santykiai paremti ilgaamžiškumu, bendromis vertybėmis ir taikia integracija“.

Estijos Respublikos Rygikogo Pirmininkės E.Ergmos kalba buvo skirta nusakyti Baltijos šalių valstybių bendrai nueitam keliui.

„Daugiau nei prieš ketvirtį amžiaus Estija kartu su Lietuva ir Latvija pradėjo suktis nuo žiauraus sovietinio režimo, kad grįžtų prie demokratijos principų ir europietiškų vertibių.

(keliamo į 4 psl.)

Latvijoje ekstremistai sudegino Europos Sajungos vėliavą

Organizacija „Latvija už latą“ liepos pradžioje Rygoje surengė mitingą ir jame sudegino ES vėliavą. Akcijos dalyviai teigia pasisakančius prieš Latvijos narystę eurozonoje ir valdžios ketinimus kitais metais įsivesti eurą neatsiklausus šalies gyventojų.

Birželio pradžioje šios organizacijos vadovai į Europos Parlamentą pasiuntė atvirą laišką, kuriami Latvijos valdžia kaltinama Žmogaus teisų pažeidimais ir nesiskaitymu su „savo liaudies reikalavimais“. „Latvija už latą“ aktyvistai ēmėsi parašų rinkimo akcijos, kad būtų paleistas seimas, palaikas euro įsivedimą. Tačiau pavyo surinkti tik kelis šimtus parašų, todėl pasiteisinta lėšų akcijos reklamai trūkumu... Vis dėlto akivaizdu, kad šios iniciatyvos autoriams rūpi ne latus, o dar stipresnė Latvijos integracija į Europos Bendriją. Kuri valstybė tuo labiausiai suinteresuota, spėlioti tikrai neverta – užtenka išgirsti, kokia kalba šneka pasisakančius prieš eurą.

Dar viena ekstremizmo forma – „Femen“

Feministinio judėjimo „Femen“ aktyvistei Inai Ševčenko buvo suteiktas politinis prieglobstis Prancūzijoje, pranešė šio ekstremistinio judėjimo internetinis tinklapis. Jame I. Sevčenko vadina „kryžiapjovystės ideologu ir įkvėpeju“. Tokios „garbės“ ji nusipelno po to, kai 2012 metais Kijevo centre benziniui pjūklui nupjovė kryžių. „Femen“ praneša, jog I. Ševčenko Paraziuje įkūrė tarptautinę „sekstremisčių“ treniruočių stovyklą. Iš pradžių ši ukrainiečių emigrantė atstovavo „Femen“ judėjimą Prancūzijoje, o netrukus, 2012-ųjų rugsėjį, organizacija buvo oficialiai įregistruota šioje šalyje.

Medinis kryžius, kuris stovėjo prie Spalio rūmų Kijeve, buvo nupjautas 2012 metų rugpjūčio 17 dieną. Tokiu vandalizmo aktu „sekstremistės“ pareiškė, anot jų, protestą prieš „teokratinių rusų provoslavų

cerkvės padlaižiavimą“ ir solidarumą su grupės „Pussy Riot“ narėmis, nuteistomis už chuliganizmo aktą, įvykdytą Maskvoje, Kristaus Išgelbėtojo šventykloje. Pasak „Femen“, Ševelenkovėta pagyrimo, nes skandalinė kryžiaus nupjovimo akcija „detonavo ištisą panašių akcijų eilę Rusijoje“.

Dėl šio vandalizmo akto buvo iškelta baudžiamoji byla, tačiau valdžia nieko nesulaikė, o 2012 metų rugpjūčio 5 dieną paaiškėjo, kad akcijos ideologė I. Ševelenkė pabėgo į Prancūziją.

Peržvelgus šią istoriją, kurios pabaigos dar nematyti, peršasi nerimą kelianti išvada – kiek dar analogiškų ekstremizmo formų atsiras pasaulioje, ir ką tokio jos turi iškirsti, kad žmonės suvoktu, jog ne viską galima pridengti ir toleruoti demokratijos vardan? Juk pagrindinis demokratijos principas yra „galima viskas, ko nedraudžia įstatymai“.

Atmosfera Egipte kaista

Egipto judėjimo „Broliai musulmonai“ politinė atšaka – Laisvės ir teisingumo partija paragino šalies gyventojus sukilti prieš jėgas, gavusias valdžią po to, kai buvo nuverstas Mohamedas Mursi. Šiame raginime egipiečiai kviečiami sukilti prieš tuos, kurie „nori pavogti revoliuciją, panaudodami tankus“. Judėjimas pareikalavo, kad tarptautinė beneduomenė įsikištu į situaciją ir užkirstų kelią krauso pralejimui bei neleistų Egiptui pavirsti „antraja Sirija“, kuriuo vyksta pilietinis karas.

Šių pareiškimų išvakarėse „Broliai musulmonai“ savo šalininkus kvietė protestuoti prieš karinių pajėgų veiksmus. Jie ragino žmones pasilikti gatvėse, tikėdamiesi, kad masinės protesto akcijos privers kariuomenę grąžinti valdžią buvusių prezidentui M. Mursi, kurį kariės šalies pajėgos nuvertė liepos 4-osios naktį po to, kai perversmo pareikalavo masinės protesto akcijos, nukreiptos prieš M. Mursi valdymą. Prezidentas buvo arestuotas, o vietoje jo pa-skirtas Konstitucinio teismo pirmininkas Adli Mansuras, kuris privalo paruošti šalį naujiems parlamento ir prezidento rinkimams.

„Broliai musulmonai“ po perversmo ēmėsi akcijų prie Nacionalinės gvardijos kareivių, kuriose, jų many-

Ivykiai, komentarai

mu, laikomas kariuomenės nušalintas nuo valdžios prezidentas M. Mursi. Galiausiai karių kantrybė trūko ir jie ēmėsi veiksmų išvaikyti protesto dalyvius nuo Nacionalinės gvardijos kareivių Kaire prieigų. Išvaikant protestuotojus kilo incidentas, per kurį kariai panaudojo ginklus: žuvo per 40 žmonių, dar pusketvirtą šimto buvo sužeista... Kariai neteko vieno žmogaus, dar apie 40 buvo sužeista.

M. Mursi, remiamas „Brolių musulmonų“, Egipto prezidentu tapo 2012 metų vasarą ir išsilaike valdžioje metus. Jis buvo pirmasis demokratiniuose rinkimuose išrinktas prezidentas po to, kai 2011 metais nuo valdžios revoliucija nubertė Chosni Mubaraką. Prezidentaujant M. Mursi, Laisvės ir teisingumo partija parlamente turėjo daugumą, tačiau didelė egiptiečių dalis buvo nepatenkinta naujojo prezidento vykdoma ekonomine politika, šalies islamizacija ir dinamais prezidento valdžios įgaliojimais. Šis nepatenkinimas virto protesto akcijomis, kurioms pritarė kariuomenės vadovybė, galiausiai nušalinusi nuo valdžios M. Mursi.

Laikinasis Egipto prezidentas A. Mansuras pažadėjo sukurti specialią komisiją, kuri ištirtų liepos 8-osios incidentą Kaire, pareikalus vysų aukų. Taip pat jis pareiškė užuojaudą žuvusiųjų arčimiesiams ir paragino šalies piliecius susilaikyti nuo prievaratos veiksmų siekiant politinių tikslų. Savo ruožtu incidente dalyvavusios šalys pateikia įvykių versijas (kurių ir turės patikrinti laikinojo prezidento paskirta komisija): islamistai teigia, kad kariuomenė juos apšaudė tuo metu, kai jie taikiai ruošesi rytinei maldai, o kariuomenė atstovai aiškino, kad islamistai užpuolė štabą, bandydami jį padegti, todėl teko imtis prievaratos veiksmų. Nežinia, kuri versija atitinka tikrovę, tačiau „Broliai musulmonai“ anksčiau ne kartą teigė ketinančius jėga išlaisvinti prezidentą M. Mursi, laikomą Nacionalinės gvardijos štabe.

Po liepos 8-osios įvykių tūkstančiai islamistų protestuotojų pasiliuko Kairo aikštėse, ir nežinia, kuovisa tai baigsis, ypač po to, kai „Broliai musulmonai“ paragino gyventojus sukilti.

Parengė Gintaras MARKEVIČIUS

Lietuvoje lankosi Europos Komisijos Pirmininkas ir jos nariai

Liepos 5 dieną Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su oficialaus vizito į Lietuvą atvykusiu Europos Komisijos (EK) Pirmininku Chose Manueliu Barroso ir Europos Komisijos nariais. Dvišaliame susitikime aptarti pagrindiniai Lietuvos pirmininkavimo ESTarybai prioritetai. „Tam,

kad teigiami pokyčiai vyktų greičiau, būtinas glaudus Europos Komisijos ir Europos Sajungos Tarybos, kuriai pirmininkauja Lietuva, bendradarbiavimas. Tik bendromis pastangomis galime pasiekti visus svarbiausius tikslus ir išgvendinti reformas, kurių visiems šiuo metu labai reikia,“ – sakė Prezidentė. Šalies vadovė ir EK Pirmininkas aptarė svarbiausius pirmininkaujančios Lietuvos darbus.

Sutelktų visų ES institucijų pastangų pareikalaus derybos dėl daugiaumečio 2014–2020 metų ES biudžeto išgvendinimo programų. Lietuvos tikslas – kad visi susitarimai būtų pasiekti kaip galima greičiau, kad ES parama visas šalis pasiekų laiku. Susitikime kalbėta apie saugios kaimynystės svarbą ir pasirengimą vienam reikšmingiausiu Lietuvos pirmininkavimo renginiui – lapkričio mėnesį iškiančiam Vilniaus viršunių susitikimui. Tikimasi pasiekti svarbius sprendimus ir taip priartinti Rytų partnerystės šalių regioną prie ES. Pasak Prezidentės, ranga rankon vienos institucijos turi dirbti ir siekdamos ES finansiniams stabilumui ir ekonomikos augimui svarbių sprendimų. Tu- ri būti kuriama bankų sąjunga išgvendinamos svarbiausios ekonominės reformos.

Ekonominiam augimui skaitinti būtina stiprinti ES vidaus rinką – reikalinga tolesnė pažanga kuriant vidaus energetikos ir skaitmeninės rinkos, stiprinant paslaugų sektorių. Tai sudarys geresnes salygas verslui ir palengvins administracinių naštų žmonėms.

Tai pirmas kartas, kai Lietuvoje lankosi Europos Komisija – Pirmininkas ir ES valstybių deleguoti eurokomisarai. Europos Komisiėja yra viena svarbiausiu ES institucijų, kuri inicijuoja teisės aktus, yra atsakinga už ES politikos išgvendinimą

ir lėšų panaudojimą.

„Ekonominė padėtis Europos Sajungoje reikalauja konkrečių darbų, o ne kalbų. Visiems europiečiams ir Lietuvos žmonėms svarbiausius sprendimus būtina priimti iki kitąmet vyksiančių Europos Parlamento rinkimų. Turime girdėti, ko nori žmonės ir patiesinti jų lūkesčius,“ – sakė D. Grybauskaitė. Prezidentės teigimu, vienas iš svarbiausių darbų – kova su jauimo nedarbu, tam iš 2014–2020 metų ES biudžeto numatyta skirti 8 milijardus eurų. Taip pat būtina išgvendinti „Jaunimo garantijų iniciatyvą“, kuri užtikrins, jog po studijų ar darbo netekimo jaunimui iki 25 metų bus pasiūlytas darbas, studijos, praktika arba stažuotė.

Europos Komisija per Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai teiks siūlymus dėl bankų pertvarkymo mechanizmo, kuris yra sudėtinė banko sąjungos kūrimo dalis. Bankų sąjunga padės sukurti bendrą probleminių bankų pertvarkymo sistemą, apsaugosiančią mokesčių mokėtojus nuo papildomų išlaidų.

Lietuvos pirmininkavimo metu didelis dėmesys bus skiriamas energetikai – Europos Komisija teiks ataskaitą dėl ES išorinės energetikos politikos išgvendinimo. Pasak Prezidentės, tai ypač svarbu Lietuvai, kuri dujas perka išvienintelio tiekėjo ir moka gerokai brangių nei kitos šalys.

Taip pat Lietuva gruodžio mėnesį turės parengti ataskaitą dėl pažangos kuriant ES vidaus energijos rinką, atsižvelgiant į šių metų gegužės mėnesį vykusios Europos Vadovų Tarybos sprendimus. Iki 2014 metų pabaigos planuojama sukurti bendrą ES energijos rinką ir iki 2015 metų panaikinti energetines salas – tai sumažins energijos išteklių kainas, padidins ES konkurencingumą ir ekonomikos augimą. Skaičiuojama, kad, sukūrus vidaus rinką, ES per metus su-taupys apie 35 milijardus eurų vien tik elektros energijos išlaidoms.

Europos Komisija artimiausią pusmetį taip pat teiks siūlymus dėl ekonominės politikos koordinavimo, Bendrijos konkurencingumo didinimo, gynybos pramonės. Bendros ES saugumo ir gynybos politikos klausimais bus diskutuojama gruodžių vyksiančiame Europos Vadovų Tarybos susitikime.

Prezidentės spaudos tarnybos inf.

Seime paminėta Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai pradžia

(atkelta iš 2 psl.)

Kartu padėsindamos viena kitą, padėdamos viena kitai bei remiamos mūsų draugų, ir toliau keliavome tuo keliu kartu, nors mums kelią buvo pastojo 1939 metų nusikalstamas načių ir sovietų komunistų susitarimas. Estija gali didžiuotis savo bendrakelivių pasiekimais per pastaruosius dešimtmečius. Mes galėjome džiaugtis Lietuvos sėkme. Kai aš kalbėjau apie Lietuvą, kaip apie Estijos kaimyninę šalį, galbūt kai kurie išgirdė tai šyptelėjote. Juk geografiškai tai ne visai tiesa. Estija ir Lietuva neturi bendros sienos sausumoje ir jūroje, taip jau viskas yra žemėlapje. Tačiau aš manau, kad tai yra tas atvejis, kai širdis triumfuoją prieš geografiją. Emociniai Estijos ir Lietuvos žmonių ryšiai yra tokie stiprūs, kad jiems atrodo natūralu ir savaime suprantama laikyti vienas kitą gerais kaimynais. Kitoks mąstymas šiuo atžvilgiu atrodytu keistai“, – sakė E.Ergma.

Kroatijos Respublikos Susirinkimo Pirmininkas J.Leko, žinoma, padžiaugė tik ką – liepos 1-ają prie ES prisijungusios Kroatijos sėkme: „Šiandien sunku įsivaizduoti, kad vos prieš 18 metų mūsų šalyje vyko ginčuota agresija primestas karas. Pasi baigus karui, mes pirmieji pradėjome susitaikymo procesą regione ir buvome įsitikinę, kad tik gerų kaimyninių santykų ir bendradarbiavimo politika turi ateiti“.

Latvijos Respublikos Saeimos Pirmininkė S. Aboltinė prisiminė, kad ji LR Seime jau lankėsi minint tragiskus mūsų bendros istorijos įvykius, tokius kaip Sausio 13-ąją ir matė barrikadas, kai lietuvių ir latvių tautų likimai buvo neaiškūs ir migloti.

„Tada žmonės buvo pasiryžę paukoti savo gyvybes laisvės ir neprieklausomybės varden. Tada mintis, kad vieną dieną Lietuva galės tapti pirmininkaujančia Europos Sąjungos šali, ko gero, atrodė per drąsi svajonių arba labai tolimes žiburys. Kitamet mūsų šalys minės dešimties metų narystės Europos Sąjungoje jubiliejų. Prabėgo dešimt metų, o mes esame ne tik visateisės valstybės narės, mes turime savo vietą prie stalo, mes formuoja sprendimus, kurie turės tiešioginės įtakos mūsų žmonėms ir vienems Europos Sąjungos pilieciams“, – sakė Latvijos Saeimos Pirmininkė.

Ji pabrėžė, kad mes, europiečiai, turime priminti sau, ko buvo pasiekta nuo Antrojo pasaulinio karo ir nuo komunistinės imperijos žlugimo. Ji apgailestavo, kad per pastaruosius keletą metų daugelį tų pasiekimų užtemdė finansų ir ekonominė krizės.

Lenkijos Respublikos Senato Pirmininkas B. Borusevičius taip pat prisiminė, kad Kovo 11-osios salėje, Seime pirmą kartą lankėsi 1991 metais: „Ir prieš 22 metus ji atrodė panašiai,

bet aplinka atrodė visiškai kitaip. Lenkija rėmė neprieklausomą Lietuvą, tuo metu ir demokratinę Lietuvą ne tik žodžiu – iš mano regiono, iš Gdansko, „Solidarumas“ čia persiūsdavo spaudinimo mašiną, radijo stočių. Visa laimė, pasirodo, kad jos buvo nereikalingos. Verta kartkartėmis prisiminti tą didvyrišką laikotarpį, kad įvertintume tą normalų laikotarpį, kurį šiandien turime ir kurio metu veikia mūsų visuomenės“.

B. Borusevičius pastebėjo, kad Lietuvai, kaip anksčiau Lenkijai, tenka pirmininkauti krizės metu, todėl Lenkija visiškai palaiko pasirinktus tris pagrindinius principus, kuriais remiasi Lietuvos prioritetai: tai patikima Europa, plėtros Europa ir atvira Europa.

„Labai svarbūs uždaviniai, susiję su Europos ūkio problemomis, tokie kaip bedarbystės mažinimas, ypač jaunų žmonių, Europos Sąjungos 2014–2020 metų finansinės perspektyvos priemonių nustatymas ir apie 70 teisės aktų pritaikymo planas. Lenkijai itin svarbūs yra energetikos klausimai. Panašiai kaip ir Lietuva, tikimės, kad bus surukta vieninga energijos rinka, todėl mus džiugina tai, kad šis klausimas bus vienas iš Lietuvos pirmininkavimo prioritetų. Man, kaip žmogui, kuris yra susijęs su pamariu, ypatingą reikšmę turi tarp Lietuvos prioritetų esanti Europos Sąjungos strategija, skirta Baltijos jūros regionui. Tai yra ištirkėjų vidinė Europos Sąjungos jūra, turbūt labiau negu Viduržemio jūra. Ir tokia Europos Sąjungos strategija šitam regionui yra labai reikalinga“, – sakė Lenkijos Senato Pirmininkas.

Jis taip pat minėjo pagalbos Ukrainai artėjant prie ES svarbą, taip pat Gruziją, Moldovą ir Arméniją.

Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas O.Karas perspėjo, kad Lietuva pirmininkaus sudėtingu Europai laikotarpiu, nes bus likę metai iki Europos Parlamento rinkimų: „Šie rinkimai bus kitokie. Laikotarpis, kuriuo gyvename, yra kitoks. Dabar metas Europos Sąjungai veikti. Pasibaigus jūsų pirmininkavimo laikotarpiui, 2014 metų sausio 1 dieną euro zona priims naują narę Latviją, kuri yra tikros ekonominės sėkmės pavyzdys. Vos prieš devynerius metus 2004-ųjų gegužės 1-ąją Lietuva kartu su dar devyniomis valstybėmis šventė dieną, kai išstojo į Europos Sąjungą. Tuo buvo siekiama ne išplėsti Europą, bet įveikti jos dirbtinį padalijimą. Naujos narės netapo europietės, jos visada buvo Europos dalis“.

Savo kalboje jis minėjo ir mūsų šalies prezidente, ja įvardydamas kaip „tikrą proeuropietišką politikę, labai sėkmingai dirbusią Europos Komisijos narę“.

Ingrida VĖGELYTĖ

Išvykos partizanų takais

Birželio 3-ąją Kazlų Rūdos pagrindinės mokyklos devintokai autobusu vyko vietas partizanų ir legendinio partizano Juozo Lukšos takais. Tuo pačiu maršruto vykome ir praėjusiais metais su šeštakais. Su moksleiviais kaip ir prieš metus vyko Kazlų Rūdos pagrindinės mokyklos istorijos mokytoja Ramutė Giedraitienė ir Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus atstovas Algimantas Lelešius. Jis moksleiviams papasakojo, apie memorialą Tauro apygardos Žalgirio rinktinės partizanams, esantį Kazlų Rūdoje, Lietuvos partizanų ir Vytauto gatvių sankryžoje, miško, kuriamo buvo užkasami išniekinti partizanų kūnai, pakraštyje, apie svarbiausią Lietuvos mastu Žalgirio rinktinės (vadas Vinčas Šrimas-Šurmas) įvykdytą kari-

jaigausią partizanų įamžinimo memorialą. Jį jau ketvirtis amžiaus pisiaukojančiai puoselėja. Aplankėme koplytėlę kalmelyje, o joje – Birutės rinktinės štabo slėptuvės analogą. Tikroji slėptuvė buvo Daunorų sodyboje netoli Veiverių. Padėkojome Dalytei už jos pakilų patriotinį pasakojimą, kartu nusifotografavome prie paminklo. Tokie žmonės – tautos pasididžiavimas.

Juozo Lukšos muziejuje Veiveriuose išgirdome pasakojimą apie legendinio partizano kovos kelią. Muziejausvedėja atostogavo, ją laikinai pavadavo Skriaudžių muziejaus vedėja. Po jos pasakojimo kaip muziejininkas kolegei išsakiau savo nuomonę, kad paaugliams sunku susikaupti, klausytis pasakojimo, tad ar ne geriau būtų moksleiviams parodytu aštriausias, įdomiausias ištraukas iš filmo apie Juozą Lukšą „Vieuni vieni“. Tai p a d a r y t u jiems didesnį įspūdį. Pašnekovė sutiko, pasakė, kad tam turi salygas – didelį multimedijos ekraną ir galvos apie tai.

Toliau vykome į Juozo Lukšos žūties vietą netoli Pažerėų, kur stovi granitinis Vyčio kryžius. Priminiau moksleiviams Juozą žūties aplinkybes.

Birželio 14 dieną Kazlų Rūdos vienuomenė paminėjo jau tampančiu tradiciniu žygiu, aplankant Sibiro Madonos – tremtinės, laikančios negyvą kūdikį, paminklą prie Kazlų Rūdos geležinkelio stoties (skulptorius Julius Narušis). Apie jį susirinkusiesiems pasakojo mero pavaduotoja Ramutė Vinikiéné. Garbesnio amžiaus valdžios ir visuomenės atstovai toliau važiavo autobusu, o jaunimas, apie 30–40 dalyvių, važiavo dviračiais. Kungas Ignas Plioraitis papasakojo apie Bartninkų kaime, netoli nuo Bagotosios, pastatytą paminklą prie Jūrės upėlio 1945 metų gegužės 6 dieną septyniems žuvusiems partizanams. Tarp jų ir kunigo pusbrolio partizanas Baltrusaitis. Beje pats kunigas finansavo paminklo pastatymą ir 2005 metų gegužės 7 dieną jį pašventino.

Žygio dalyviai atvažiavo į Bagotosios miestelį, kur bažnyčios šventoriuje yra du paminklai. Vienas – aukšta ažuolinė kolona, pastatyta buvusios Bagotosios pagrindinės mokyklos direktorių Paplauskienės iniciatyva. Ją pastatė dailininkas V. Aputis, daugiau nei 40 vienos žuvusių partizanų sąrašą pateikė A. Lelešius. Jos ir iškaltos kolonoje. Kitas paminklas – negrūžusiems iš GULAGO vietiniams politiniams kaliniams ir tremtiniams. Savo lešomis jis pastatė kunigas Ignas Plioraitis. Atidengtas 2011 metų spalio 30 dieną. Pašventino Bagotosios kunigas J. Fakėjėvas.

Malonu, kad Kazlų Rūdos valdžia, Kazio Griniaus gimnazija ir visuomenė organizuoja tokius masinius patriotinius renginius.

Algimantas LELEŠIUS

Kazlų Rūdos moksleiviai su Dalyte Raslaviciene Skausmo kalnelyje

2013 m. liepos 12 d.

Tremtinys

Nr. 26 (1048)

5

Tremitis už Atlanto vandenyno

Poetas Jonas Aistis (Aleksandravičius) eilėraščiuose, esė ne kartą su dideiliu skauduliu rašė apie savo savanorišką tremtį į Jungtinės Amerikos Valstijas. Gimęs 1904 metais Kampiškių kaime, augę Rumšiškėse, visa da savo gyminę kėlęs virš visų svajonių. Mat 1937 metais su Lietuvos švietimo ministrės stipendija išvykęs studijuoti į Prancūziją, o 1939 metų vasarą paskutinį kartą aplankęs savo tėviškę, ir po to niekada nemačęs tėvų, brolių, seserų, su didele nostalgija prisiminę vaikystę. Aplankytį gyminę negalėjo, nes bendradarbiavo „Amerikos balso“ radijuje, rašė Lietuvos partizaninės kovos tematika.

Aleksandravičių gyminės istorija prasidėjo Gastilonių kaime, Rumšiškių valsčiuje, prie Vytauto Didžiojo vieškelio (dabar Kauno marių dugnas) ir tėsėsi penkias kartas. Rumšiškėse, nuo 1914 metų netoli esančiame Išlaužos kaime, prabėgo poetų vaidystė. Vieškelis buvo čia pat, greitai pasiekiamas. Juo darėjo tėvelio vežimas, kai mažasis Jonukas buvo siunčiamas mokyti į Kauno „Saulės“

velio Kazio, kad žemė apvali, taip jį protino: „Kaziuk, nagi tu pats pagalvok! Kaip jি gali į visas puses suktis? Tai kodėl miškas stovi vietoje?“

2013-ieji svarbūs tuo, kad lygiai prie keturis dešimtmecius, 1973 metų birželio 13-ąją Jonas Aistis mirė Džordžo Vašingtono ligoninėje ir buvo palaidotas Priskelimo kapinėse Vašingtone. Dar gyvam esant, sopuliai, beldimasis laiškais į sūnėno Justino Aleksandravičiaus gyvenimą ir priesakas, kad jo kūnas turi ilsėtis Rumšiškių kapinaitėse prie tėvelių, išsispildé tik 2000 metų birželio 29-ąją, kai palaikai parkeliaivo į Rumšiškes...

Poetas Robertas Keturakis yra gražiai pasakęs: „Beveik kasdien pakeliui į darbą kertu Kauno ąžuolyno kampanę. Man patinka metalinė ąžuolų žievė, jūros ošimą priemonanti lajos kalba, kai patrakia eiklus vakaris. Birželio mėnesį tarp medžių pjauja žolę, ir šienapjūtės dvelkmas ima gniaužti gerklę tolimes prisiminimais, vystančios žolės kvapas persmelkia kaip fleitos melodija ar iš tolo atplevenus graudoka daina, panaši į Jono Aisčio „Gegutėlę“.

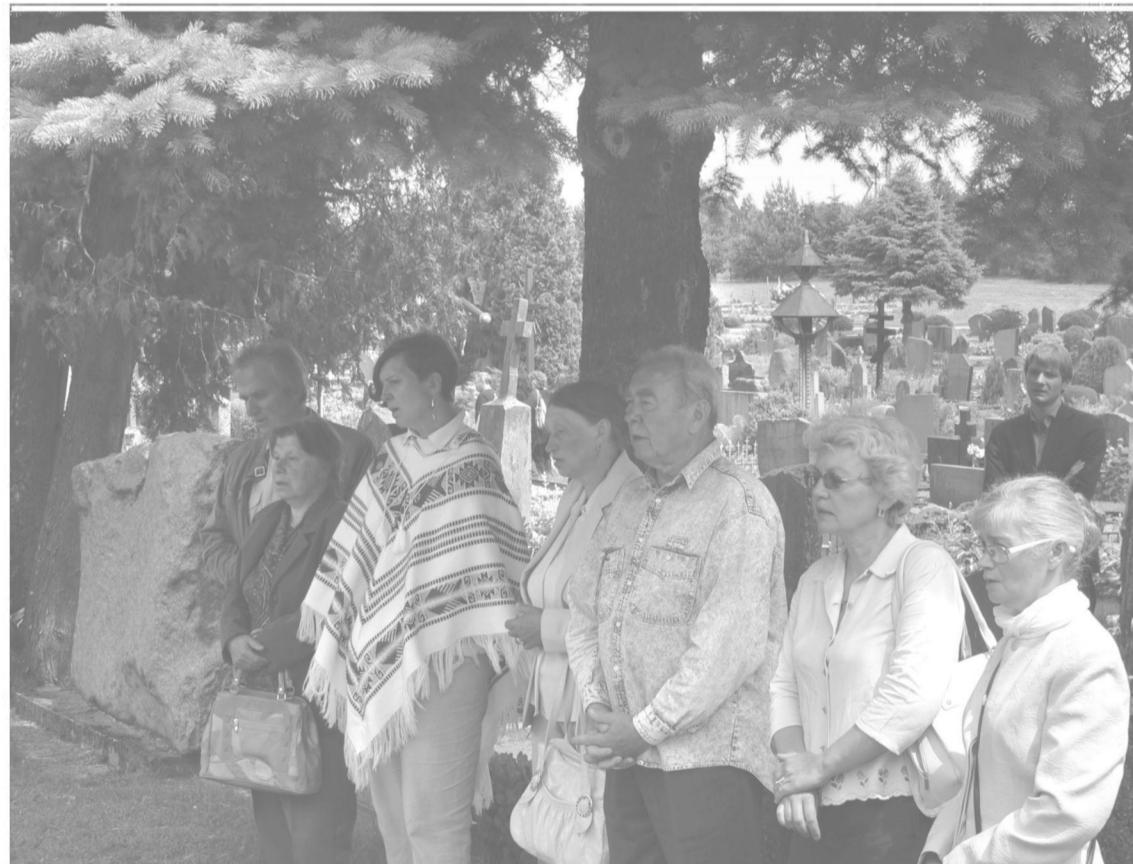
Kauno mariose, grįžo į Rumšiškes, atsivérė vaizdas, o manojoj atmintyj ir pirmojo Jono Aisčio eilėrašcio, parašyto 1926 metų balandžio 26 dieną ir išspausdinto „Pjūvio“ žurnale, jam besimokant Kauno „Aušros“ gimnazijoje, posmelis:

Ir atskrido, atplasnojo gegutėlę

*Vyšnių sodan –
O tada toks baltas
vyšnių sniegas krito...*

Tas vyšnių sodas augo Rumšiškių klebonijoje, ant kalno. Dabar šioje vietoje ir yra bažnyčios šventorius, gera matomo nuo Jono Aisčio kapo...

Poetas Robertas Keturakis yra gražiai pasakęs: „Beveik kasdien pakeliui į darbą kertu Kauno ąžuolyno kampanę. Man patinka metalinė ąžuolų žievė, jūros ošimą priemonanti lajos kalba, kai patrakia eiklus vakaris. Birželio mėnesį tarp medžių pjauja žolę, ir šienapjūtės dvelkmas ima gniaužti gerklę tolimes prisiminimais, vystančios žolės kvapas persmelkia kaip fleitos melodija ar iš tolo atplevenus graudoka daina, panaši į Jono Aisčio „Gegutėlę“.

Tarp keliunes atlygiu buvo poeto sunenas Justinas Aleksandravičius (centre) ir muziejaus Gintaro Markevičiūs nuotr.

gimnaziją, juo grįždavo namo atostogų.

Tėvas išmoke būsimą poetą skaityti, kai jam tebuvo penkeri. Laukiantiems prie tėvo kalvės ūkininkams vaikas skaitė pasakas, sako, už tai net kartais auksiną gaudavęs... Vaikystėje dėdė Jurgis Simanavičius, kuris savo ūki padovanovo Aleksandravičiams, išgirdęs iš Jonuko té-

atžalas: pirmasis – buvęs teisėjas, dabar pensininkas, pa-sistatęs sodybą vienkiemje prie Dovainonių kaimo, ant-rasis – Birštono savivaldybės vicemeras. Niekam nepabodo pasakojimas apie vande nyje paskandintas Kampiškes, Rumšiškes, Gastilonis, Aštraga, kur mažojo Jonuko pėdėlės lietė žemę...

Kai laivas, paplaukiojės

Kartą pasukau iš tako, at-rémiau nugarą į šiltą ąžuolo kamieną ir stebėjau, kaip žai-džia šešliai, keisdami spalvas ir erdvės gilumą. Jaučiau, kad akys sutalpina neaprēpiamą vasaros gelmę, kad gyvenu, kad mane apsemia tiršta pa-vasarinė šviesa, tamsméliai kamienų siluetai tolumoje di-deja, ir srūva išradinga strazdo giesmę.“

Sveikiname

90-ojo garbingo jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname Bronę KIRSTUKAITĘ, buvusią Tomsko srities trempinę.

Linkime geros sveikatos, prasmigų ir laimingų dienų, kantrybės ir Dievo palaimos.

LPKTS Kauno filialas

Garbingo 80-ojo jubiliejaus proga sveikiname LPKTS Kauno filialo narį Gracijoną DŪDĄ.

*Ir nesvarbu, kiek metų liko praeity,
Kokie jie buvo – apsiniaukę ar giedri,
Linkime, kad likusieji metai būt geri,
Sveikatos, laimės, džiaugsmo kupini.*

LPKTS Kauno filialas

Gražaus 70-ojo jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname LPKTS Biržų filialo tarybos narį Arvydą PLEPI.

*I Sibiro tundrą užkalti
riedėjo
Pilni ešelonai žmonių.
Kodėl niekas jųjų išplėšt
negalėjo
Iš tokio likimo nagų?
(Birutė Kemežaitė)*

LPKTS Biržų filialas

Jono Aisčio pėdos Kauno marių dugne

Rumšiškiečiai šventai sau-go Jono Aisčio atminimą. Kiekvieną gimtadienį (Jonas Aistis gimė 1904 metų liepos 7 dieną) pamini didelis būrys Jo talento gerbėjų. Miestelyje yra poeto vardu pavadinta gatvė, muziejus, rajono savivaldybė įsteigė Jono Aisčio literatūrinę premiją už ge- riausią eilėraščių knygą.

Geriai pamenu pirmuosius Jono Aisčio paminėjimus ir 1994 metų liepos 3-ąją, kai žmonių suaukotomis lėšomis Rumšiškių miestelio centre buvo pastatytas paminklas poetui (skulptorius Vladas Zuklys, architektas Stasys Petruska). Paminklą atidengė, paskui ąžuoliuką prie jo pasodino poetai Bernardas Brazdžionis, Kazys Bradūnas. Dabar – jau ne ąžuoliukas, o ąžuolas...

Tada iškilmėse dalyvavo prof. V. Kubilius, prof. V. Landsbergis, rašytojai V. Martinkus, R. Keturakis, A. Puišytė, P. Palilio-nis, V. Daunys, J. Laucė, A. Paulavičius... Prisimenu ir 2000 metų birželio 29-ąją, kai iš tolimojo Vašingtono amžinam poilsiu atkeliaavo Poeto palaiakai, lydimi žmonos Al-donos Aistienės, dukters Va-karės bei vaikaičių Ados ir Dainos. Ir ilga eisena per vi-są miestelį... Tik gyvenimas bėga, tačiau rumšiškiečių entuziazmas paminėti Jono Aisčio atminimą neblėsta.

Šiemet gausiai susirinko poeto talento gerbėjai į parapijos bažnytę, kur 1904 metų liepos 17-ąją kunigo Juozapo Velaniškio buvo pakrikštystas. Krikšto tėvai buvo dėdė Antanas Aleksandravičius ir kaimynė Ieva Vaškevičienė. Tada Kazimiero ir Ma-

rijonos Aleksandravičių šeima gyveno Kampiškių kaime, anapus Nemuno, už Rumšiškių, Aukštosios Panemunės valsčiuje. Tėvas dirbo dvare laisvai samdomu kalviu, šeima gyveno kumetyne. Skubėjo pakrikštyti, nes vaikas gi-mė labai silpnas. Dar ir metų neturėjusi, Jonuką namiškiai tris dienas marino. Jo akys stovėjo stulpu, o lūpos buvo apneštos. Sako, sužinojusi apie nelaimę, atėjo dvaro panelė Gurskytė. Apžiūrėjusi vaiką, liepė papjauti vištą, išimi žarnas ir uždėti vaikui ant kaklo, kad ligą ištrauktų. Mistiškai su-bildėjo durys, tačiau niekas ne-išėjo ir neatėjo, o senolės pra-našavo, kad tai mirtis pasitraukė. Ir tikrai, nuo to laiko vaiko sveikata émė taisytis.

Visą gyvenimą Jonas Ais-tis visada užjausdavo silpnes-nijį. Kai pramoko skaityti, prie tėvelio kalvės iš „Didžiojo šaltinio“ skaitė ryties ir vakarines maldas. Skaitymas ir piešimas buvo jo vienintel-liai mokslai, kurie éjos labai lengvai, o kitiems pradžios mokykloje ir vėliau gimnazijoje reikėjo daugiau pastangu. 1967 metų liepos 27-ąją jis laikė į Lietuvą seseriai Mikalinai raše: „Mano vienas dė-dė, senelis, kuris palaidotas šalia mano tėvų, sakydavo tokią pasaką, kad tada, kai dar Dievas žeme vaikščiojo, pama-tė, kaipviena motina žaisdama mušę vaiką rugio varpa. Senelis ir sako jai: „Nemušk, jam varpa daugiau skausmo suteikia, negu suaugusį muša kuo-lu“. Pats vaikystėje tolino si nu-siraminimo netoli ese jų so-dbos Rumšiškėse buvusio šimtamečio šilo.

Stanislovas ABROMAVIČIUS

Arūnas DAMBRAUSKAS

Patriotas ūkininkas 30 tūkstančių litų paklojo partizanų šlovei

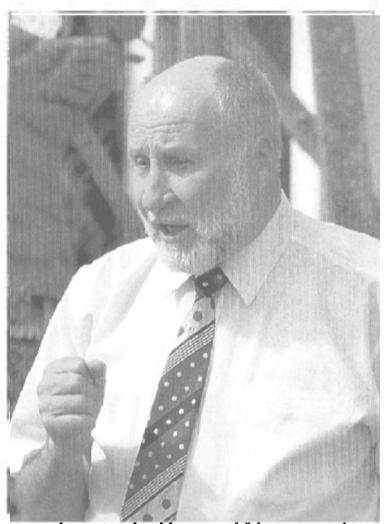
Atokioje kaimo vietovėje atsirado unikalus objektas, pavadintas Kovo tojų už Lietuvos laisvę panteonu. Jame – iš ažuolo padarytos Lietuvos partizanų ir sukilėlių skulptūros, kurių kūrimą savo lėšomis finansavo avis auginantis patriotas ūkininkas.

Grėsmė tautai

Tragiški Lietuvos Laisvės kovotojų likimai iki ašarų jaudina ūkininką Jaroslavą Banevičių. Vėdziodamas žurnalistus po medinių skulptūrų alėją 76 metų patriotas nuolat braukė vyrišką ašarą.

„Jei nebus patriotiškai nusiteikusiu žmonių, užmiršime tautos istoriją, tauta susirgs Alzheimeriu. Užmiršime kalbą, užmiršime kūrybą, užmiršime didžiuosius lietuvių siekius“, – kalbėjo J. Banevičius, pasiryžęs savo sodyboje įamžinti iškiliausius Laisvės kovų herojus.

Erdviamame kieme jau stovi septynios kovotojų skulptūros. Tarp jų – ir partizaninio judėjimo lyderio Adolfo Ramanauskos-Vanago atvaizdas su

Anot J. Banevičiaus, dabartine situacija Lietuvoje nepatenkinti žmonės turėtų mokyti iš partizanų – būti kovingesni, principingesni, neleisti savimi manipoliuoti

Medinės skulptūros išdėstytoje didelėje sodybos teritorijoje

dviem vanagais ant pečių. Pasak J. Banevičiaus, A. Ramanauskos-Vanago kova buvo panaši į tauraus paukščio atakas.

Nušvilpė automatai

Ir pats J. Banevičius dar būdamas dylikos metų teigė padėjės apylinkių miškuose įsitvirtinusiem pokario kovotojams už Lietuvos laisvę.

„Visi puikiai žinojo, kad stribai, jei tik turi pakankamai degtinės, nusigeria iki žemės graibymo. Vieną kartą kaimo gyventojai pasirūpino, kad degtinės jiems nepristigtų, tad stribai netrukus buvo girti kaip pėdai. Įsėlinęs nušvilpiau du automatus ir atidaviau partizanui Juozui Paliūnui-Rytui – paskutiniajam Prisikėlimo apygardos vadui. Po kurio laiko jis sutikau pas savo tėvą. Vadas man pasakė: „Tavo parūpintas automatas pravertė“. Tuomet pasijuau kaip tikras kovotojas už Lietuvą“, – pasakojo J. Banevičius.

Skyrė savo lėšų

Pažvelgus į skulptūrų parku parverstą teritoriją, akivaizdu, kad tai – ne tik plačių užmojų, bet ir nemenkų lėšų reikalaujantis sumanymas.

Nors J. Banevičius apie pinigus nekalbėjo, neiškentėme nepaklausę, kiek kainavo skulptūrų įrengimas ir iš kur lėšos.

„Sudėjus visas išlaidas, vienos medžio skulptūros kaina yra apie trys keturi tūkstančiai litų. Panteonui jau išleidau apie 30 tūkstančiai litų savo lėšų. Bet tai tik darbų pradžia. Skulptūros bus statomos ir toliau. Pinigus uždirbau dar tais laikais, kai buvau inžinierius ir užregistruavau ne vieną išradimą. Be to, esu leidęs knygas, laikraštį – tai irgi padėjo sukaupti šiek tiek pinigelių. Noriu, kad uždirbtai pinigai pasitarnautų taučiai. Juk kažkuria

prasme ir tuos pinigus davė tauta“, – sakė Pagojukų seniūnijos Tverijoniškės kaime gyvenantis ir besidarbuojantis patriotas.

Už jo sodyboje kylančią panteoną J. Banevičius dékingas ir Raseinių rajono tarybos nariui, Raseinių miškų urėdijos vadovui Antanui Kilčauskui, kuris padėjo įsigyti skulptūroms ažuolo medienos.

Beldžiasi į širdis

„Dramatiški patriotų likimai mane įkvepia. Manau, kad vyresni žmonės kovotojus dažnai prisimena. Bet jaunimas to nesupranta. Todėl vienas mano tikslas – prisibelsti į jaunimo širdis. Manau, kad čia galėtų atvykti klasės, kad čia yra visos sąlygos surengti įtaigias istorijos pamokas ir parodyti, kokie galingi žmonės tapo partizanais. Ir tapo be jokių išskaičiavimų. Jie iš to neturėjo jokios materialinės naudos, tačiau turėjo patriotinį jausmą“, – dėstė savo samprotavimus J. Banevičius.

(keliamas į 8 psl.)

Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia sąrašą asmenų, pretenduojančių į Kario savanorio ir Laisvės kovų dalyvio teisinį statusą

(Tėsinys)

Klemensas Pijus Agintas (Agintas), g. 1925 m. (po mirties), rytininkas, Tauragės aps. Vainuto valsč., 1945–1946-06.

Stasys Amalas, (po mirties), partizanas, Kėdainių aps. Josvainių valsč., žuvo 1945-05-10.

Vincas Ambrazevičius, g. 1920 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Jiezno valsč., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Vytenio grupė, 1945–1951 m.

Antanas Ambrožis (Ambražis, Ambrozevičius), g. 1906 m., (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Ramygalos valsč., Vyčio apyg. Paukštelio būrys, 1944–1951 m.

Alfonsas Ambrulevičius, g. 1927 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Simno valsč., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Kęstučio grupė Ažuolo būrys, žuvo 1949 m.

Pranas Ambrulevičius, g. 1928 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Krokialaukio valsč., Dainavos apyg., žuvo 1948-06-16.

Stasys Ambrusevičius, g. 1907 m., (po mirties), partizanas, Suvalkų aps. Lenkija, žuvo 1947-05.

Ilmaras Ancevičius, g. 1925 m. (po mirties), partizanas, Kuršėnų aps. Papilės valsč., Prisikėlimo apyg. Voverės rinktinė Vinkšnos būrys, 1947–1950 m.

Erik Anders, (po mirties), partizanas, Pasvalio aps. Pasvalio valsč., žuvo 1947-02-21.

Izidorius Andrianas (Andrijanas, Andriūnas), g. 1912 m., (po mirties), partizanas, Rokiškio aps. Obelių valsč., žuvo 1945-07-03.

Juozas Andrijauskas, g. 1924 m., (po mirties), partizanas, Mažeikių aps. Tirkšlių valsč., Žemaičių apyg. Gečio būrys, žuvo 1949 m.

Juozas Andrijauskas, g. 1928 m., (po mirties), partizanas, Trakų aps. Onuškio valsč., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Geležinio Vilko grupė Siaubo būrys, žuvo 1949-12-26.

Jurgis Andrijauskas, g. 1924 m., (po mirties), partizanas, Anykščių aps. Stakių k., Vytauto apyg. Jovaro būrys, 1944–1946 m.

Steponas (Stepas) Andrijauskas, (po mirties), partizanas, Plungės aps. Žvirblaičių k., žuvo 1947-04-07.

Valerijonas Andrijauskas, (po mirties), partizanas, Rokiškio aps. Kamajų valsč., Vytauto apyg., žuvo 1946-11-11.

Leonas Andriukonis (Andrikonis), (po mirties), partizanas, Širvintų valsč. Taraničkių k., žuvo 1944 m.

Jonas Andriulevičius, g. 1921 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps., Dainavos apyg., žuvo 1945-11-17.

Pranas Andriulevičius, (po mirties), partizanas, Alytaus aps., Dainavos apyg., žuvo 1945-07-28.

Jonas Andriulionis, (po mirties), partizanas, Trakų aps. Onuškio valsč., žuvo 1945-01-30.

Alfonsas Andriūnas, g. 1927 m., (po mirties), partizanas, Ukmergės aps.

Deltuvos valsč., Didžiosios Kovos apyg. Plieno rinktinė, žuvo 1945 m.

Jonas Andriušis (Andriušas), g. 1931 m., (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč., Tauro apyg., žuvo 1950-08-19.

Julius Andriuškevičius, g. 1930 m., (po mirties), partizanas, Utenos aps. Vyžuonų valsč., Vytauto apyg. Liūto rinktinė Aro būrys, 1945–1946 m.

Stasys Andriuškevičius, g. 1920 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Alytaus valsč., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Kęstučio grupė, žuvo 1946-11-13.

Vaclavas (Vacius) Andriuškevičius, g. 1916 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Krokialaukio valsč., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Kęstučio grupė, žuvo 1946-11-13.

Vytautas (Vytas) Andriuškevičius, g. 1929 m., (po mirties), partizanas, Lazdijų aps. Rudaminos valsč., Dainavos apyg. Šarūno rinktinė Mindaugo tėvūnija, 1950–1952 m.

Zigmas Andriuškevičius, g. 1928 m., (po mirties), partizanas, Alytaus aps., Dainavos apyg. Dzūkų rinktinė Margio grupė, žuvo 1946-10-05.

Vytautas (Vytas) Anglinskas (Aglinskas), g. 1922 m., (po mirties), partizanas, Kauno aps. Pakuonio valsč., Tauro apyg. Geležinio Vilko rinktinė Viesulo būrys, 1944–1945 m.

Česlovas Aniūkštis, g. 1923 m., (po mirties), partizanas, Širvintų aps. Musninkų valsč., Didžiosios Kovos apyg. Žalio Velnio rinktinė Šerno būrys, žuvo 1945-02-06.

Alfonsas Antanaitis, g. 1922 m., (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Krekenavos valsč., Vyčio apyg. Vytenio būrys, 1944–1945 m.

Juozas Antanynas (Antononis), g. 1914 m. (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Gudelių valsč., Tauro (Dainavos) apyg. Dzūkų rinktinė Vaidoto grupė II būrys, žuvo 1946-05-19.

Jonas Aleksandras Andzelis (Anzelis), g. 1922 m., (po mirties), partizanas, Ukmergės aps. Sūsninkų k., Tauro apyg. Perkūno rinktinė, 1944–1948 m.

Aleksandras Arlauskas, g. 1919 m., (po mirties), partizanas, Joniškio aps. Žagarės valsč., Valančiaus būrys, žuvo 1945 m.

Julijonas Arlauskas (Arlauskis), g. 1922 m., (po mirties), partizanas, Joniškio aps. Žagarės valsč., Valančiaus būrys, žuvo 1945 m.

(Bus daugiau)

Atsiliepimus apie šiuos preteridentus galite siųsti adresu: Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino pr. 40/1, LT-01110 Vilnius. Teirautis tel. (8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas skelbiamas remiantis Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos darbo reglamento 8 punktu: "Pretendentai į kario savanorio ar Laisvės kovų dalyvio teisinį statusą skelbiami spaudoje".

2013 m. liepos 12 d.

Chorinsko rajono Mojgos kapinės

Daug kapų buvo aptverti metalinių lovų galais.

Grubliauskienė (Grubliauskienė?) Liudvika ?-1955,

8 – Jurgelis Fortunatas 1869-1951,

Jurgelienė Elena 1872-1948,

Karalevičius Kazys, Mažeikaitė Aldona 1924-1953 (palaikai parvežti į Lietuvą),

Mickevičius Povilas 1908-?,

Narbutas Antanas 1950-1951,

Požėla Juozas 1887-1949-04-20,

Poželienė Elžbieta 1889-1950 (1955?),

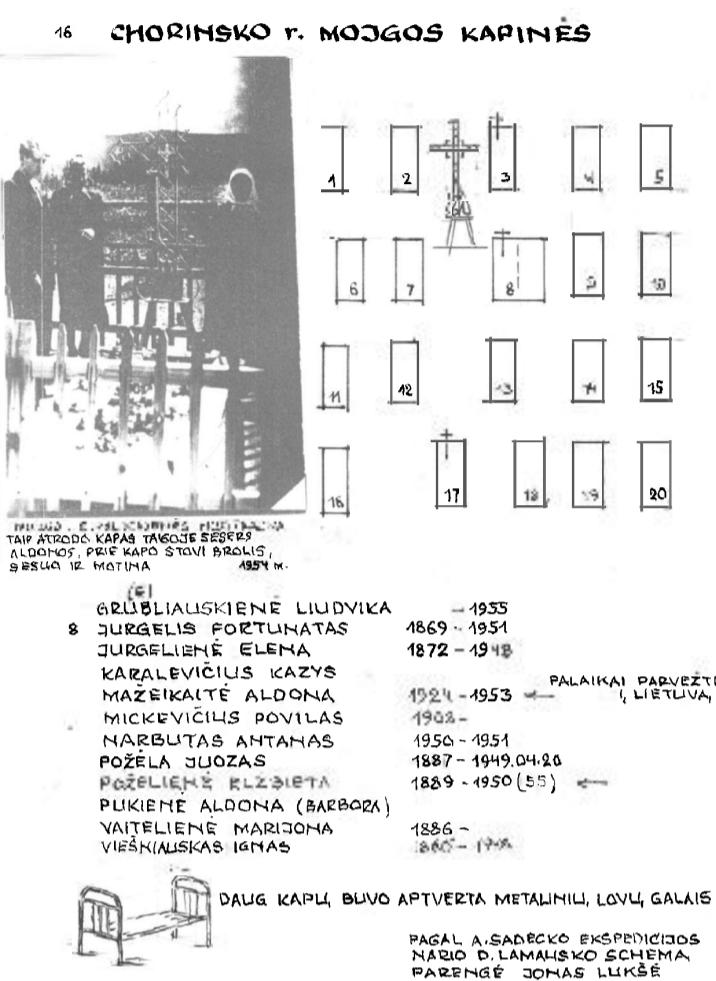
Pukienė Aldona (Barbora),

Vaitelienė Marijona 1886-?,

Viešniauskas Ignas 1860-1948.

Pagal A. Sadecko organizuotos ekspedicijos nario

D. Lamausko schema parengė Jonas LUKŠE

Patriotas ūkininkas 30 tūkstančių litų paklojo partizanų šlovei

(atkelta iš 6 psl.)

Patriotas ūkininkas sakė jau kalbėjęs su Raseinių rajono meru, ir šis pritaręs minčiai, kad prie posūkio į Tverijoniškės kaimą reikėtų iргengti rodyklę, informuojančią apie netoli eseantį Kovotojų už Lietuvos Laisvę panteoną.

„Planuoja ir iškilmingą panteono atidarymą. Ši sumanymą jau esu aptaręs su arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi. Sieksime, kad žinia apie skulptūras pasklistų plačiai po Lietuvą“, – sakė ūkininkas.

Pagerbė ir savo tėvus

Netoli partizanų skulptūrų pastatyta ir kompozicija J. Banevičiaus tėvams – Berenabui ir Apolonijai.

Vytauto Didžiojo karo muziejus (K. Donelaičio g. 64, Kaunas, tel.: (8 37) 320 939) malonai kviečia aplankyti „Lituanicos“ memorialinę ekspoziciją, supažindinantią su lietuvių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Gi-

„Pas juos dažnai rasdavo prieglobstį Lietuvos partizanai. Beje, mano senelis buvo sukilielis – dalyvavo garsiajame Kražių sukiliame. Už tai jis buvo pakartas“, – savo giminės istorijos fragmentais daliros ūkininkas.

Tverijoniškės kaime esanti skulptūrų parką netrukus papildys dar keli ažuoliniai paminklai: 1863 metų sukiliimo prieš caro valdžią vadui Konstantinui Kalinauskui ir Lietuvos ketvirtajam prezidentui, Laisvės Kovos Sąjūdžio vadui, partizanų generoliui Jonui Žemaičiui-Vytautui. Iš viso planuoja pastatyti 15 skulptūrų. Kiek atokiau nuo kovotojų stovi paminklas partizanų ryšininkui. Su šuniuku pavaizduotas žmogus, pasak J. Banevičiaus, simbolizuojantis partizanų

ir sodybose gyvenusių žmonių bendradarbiavimą, kuris pasipriešinimo judėjimui suteikė visaliaudinį pobūdį.

Ūkininko sodyboje stovinčias Laisvės kovotojų skulptūras kūrė Vilniaus dailės akademijoje dėstantis M. Būga, drožėjas iš Vilkaviškio R. Blažaitis ir kiti žinomi šios srities meistrai.

J. Banevičius pabrėžė, kad 2013 metai Lietuvai yra labai reikšmingi: būtent šiemet minimos Lietuvos Sąjūdžio susikūrimo 25-osios metinės, 1863 metų sukiliimo 150-osios metinės, S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą ir žūties 80-osios metinės.

**(„Alio Raseiniai“
2013 m. birželio 20 d.
Nr. 25)**

H. Ragalskio nuotraukos

rėno transatlantiniu skrydžiu, šio skrydžio vieta pasaulio ir Lietuvos aviacijos istorijoje; ekspoziciją „Lietuvos kariuomenė 1920-1940 m.“, kurioje pristatoma to meto karinė vadovybė, kariuomenės rūšys ir sukarinta organi-

zacija Šaulių sąjunga, jų raida ir vystymasis; iki liepos 15 d. veiksiančias parodas: Lietuvos jūrų muziejaus paroda „Klaipėdos burinis laivynas“ bei profesoriaus Prano Griūšio vieno paveikslų paroda „Karo šunys“.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. Nr. LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė,
Rasa Duobaitė-Bumbulienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos netekčių atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai.

S P A U D O S ,

R A D I O I R

T E L E V I Z I O S

R È M I M O

F O N D A S

Kaina 2 Lt

Tiražas 2370. Užs. Nr.

Redakcija paslieka teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negražinami.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorius nuomone.

ILSĒKITĖS RAMYBĖJE

Vytautas Česlovas Olšauskas

1930-2013

Gimė Lazdijų r. Kapčiamieste. Už pasipriešinimą okupacijai 1951 m. buvo suimtas ir karinio tribunolo nuteistas laisvės atėmimu 25 m. ir 5 m. be teisių. Kalėjo Kemerovo sr. Meždurečios ir Omsko spec. lageriuose. 1957 m. grįžo į Lietuvą, sukūrė šeimą, užaugino du sūnus. Buvo LPKS Kauno skyriaus narys. Aktyviai dalyvavo visuose Atgimimo renginiuose.

Nuoširdžiai užjaudiame šeimos narius, artimuosius ir kartu liūdime.

LPKS Kauno skyrius

Ona Zakaitė-Pašakinskienė

1933-2013

Gimė Pakruojo r. Lygumų sen. Išdagiečių k. ūkininkų šeimoje, auginusioje šešis vaikus. 1951 m. šeima buvo ištremta į Krasnojarsko kr. B. Martinskio r. Kolūkyje dirbo jvairius ūkio darbus. 1956 m. susituokė su tokio pat likimo draugu. Gimė duktė. 1959 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kuršėnuose. Dirbo Daugėlių stovybinių medžiagų kombinate, Kuršėnų tarybiniame ūkyje. Buvo aktyvi LPKTS Kuršėnų filialo narė.

Palaidota Šiaulių Ginkūnų kapinių trentinių sektoriuje. Nuoširdžiai užjaudiame vyra, dukterį ir sūnų.

LPKTS Kuršėnų filialas

Skelbimai

Liepos 13 d. (šeštadienį) Trakų r. Onuškyje įvyks Tremtiniių ir partizanų palikuonių asociacijos sąskrydis. **11 val. šv. Mišios** miestelio bažnyčioje.

Smulkesnė informacija tel. 8 646 41 406.

Liepos 15 d. (pirmadienį) **12 val.** Lietuvos Vytautų klubas kviečia į **Žalgirio mūšio 603-iųjų** metinių paminėjimą Kaune, Laisvės alėjoje, prie Vytauto Didžiojo paminklo. Koncertuos Kauno muzikos ansamblis „Ainiai“, moterų vokalinis ansamblis „Vakarė“.

Liepos 20 d. (šeštadienį) **12 val.** Tauragės kultūros rūmuose įvyks Irkutsko sr. Zimos r. Centralnyj Chazano gyventės buvusių trentinių susitikimas.

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Teirautis Verto Laurinavičiaus tel. 8 685 40 547.

Patikslinimas

„Tremtinyje“ Nr. 25 (1047) 6 psl. Algimanto Lelešiaus straipsnyje „Paminėjome pirmąsias 1863 metų sukiliimo kautynes“ įsivėlė klaida: sukiliimas ir jo minėjimas vyko Čystos Būdos kaime, Sasnavos seniūnijoje, Marijampolės savivaldybėje.

Atsiprašome skaitytojų.

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

„Lietuvos pašto“ skyriuose ir internetu **prenumerata.post.lt** galite užsiprenumeruoti savaitraštį „Tremtinys“. Prenumerata priimama iki kiekvieno mėnesio 22 dienos.

Prenumeratos indeksas 0117, kaina: **1 mėn. – 8,16 Lt, 3 mėn. – 24,48 Lt, 6 mėn. – 48,96 Lt.**

Dėkojame skaitytojams.

Ekskursija į Klaipėdos kraštą

Ankstų birželio 28-osios ryta 34 LPKTS Pakruojo filialo tremtiniai ir jų šeimų nariai patrakė į Žemaitiją. Ekskursijos tikslas – susipažinti su Klaipėdos krašto kultūrinėmis ir istorinėmis vietomis.

Ekskursantus lydėjo Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centro vadovė Lilija. Pirmasis sustojimas – visiems tremtiniams brangi vieta I.Kanto ir S.Daukanto gatvių kampe. Toliau vykome į Klaipėdos valstybinį jūrų uostą, šiemet švenčianti 90-ąsias metines, kai ji

perėmė Lietuvą. Pėsčiomis su vadove išvaikščiojome seniausio Lietuvos miesto senamiestį. Pažuojome laikrodžių muziejuje. Apžiūrėjė skulptūrų parką, kelę persikelėme į Smiltynę. Aplankėme Lietuvos jūrų muziejų. Su didžiulių susidomėjimu stebėjome Kalifornijos jūrų liūtų vandens spektaklį – koncertą. Vėliau pasivaikščiojome pajūriu.

Už dalinį šios išvykos finansavimą nuoširdus ačiū Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei mecenatui Broniuui Nainiui.

Zita VĖŽIENĖ

LPKTS Pakruojo filialo nariai Klaipėdoje prie memorialo poliniam kaliniams ir tremtiniam

Susitikimas su generolu

(atkelta iš 1 psl.)

Tai buvo nepaprastai sunki užduotis. Neturėta jokios tinkamos materialinės bazės, nebuvo tarybinės veiklos teisinių nuostatų, tarybos statutų – viską reikėjo sukurti patiem. Nebuvo ir lietuviškos karių uniformos. „Pirkome sovietinės armijos uniformas, prie jos prisiuvome lietuviškas sagas ir skriamuosius ženklus. Padėjo mums Dievas. Per labai trumpą laiką atsirado Pirmasis pulkas. Taip pat greitai reikėjo išmokti ir lietuvių kalbą. Juk lietuviškai reikėjo duoti instrukcijas, komandas,“ – sako pašekovas.

Pulko kūrėjas Sergejus Madalovas su jam būdinga energija ėmėsi ir šio darbo. Per nepilnā pusmetį jis jau laisvai bendravo lietuviškai. Tai yra gyvas pavyzdys tiems, kurie maskuodamiesi savo tikrąjį veidą, teigia, kad lietuvių kalbos net per keletą metų negalima išmokti, ji esanti labai sunki ir panašiai... O iš tikrujų yra nenoras jos mokykis, noras skaldyti mūsų valstybę, pažeisti jos Konstitucijos teiginius, lietuvišką raidyną, noras ignoruoti valstybinę kalbą. Tai pasakytina apie tomaševskininkų ir jų panašių agresyvius svaiciojimus.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, aplinkui dar siautėjo sovietinis sau-gumas ir jo agentai, kurpdami S. Madalovui bylą už bprecedentį atvejį sovietijoje – jis, būdamas aukšto rango kari-ninkas – pulkininkas, savano-

riškai pasitraukė iš sovietinės armijos gretų, nenorėdamas dalyvauti primestame Kaukazo ir Vidurinės Azijos respublikų brožūdiškame kare.

Garbiam čečėnų tautos sūnui, pavyzdingam Lietuvos kariņinkui ir mūsų valstybės patriotui Sergejui Madalovui 1996 metais buvo įteiktas Vyčio Kryžiaus ordinatas. Jis apdovanotas ir kitais valstybiniais ženklais. Nuo 2007 metų balandžio 1 dienos reorganizavus pulką į Viešojo saugumo tarnybą prie LR VRM, Sergejus Madalovas paskirtas jos vadu. Tų pačių metų spalio 12 dieną pulkininkui Sergejui Madalovui suteiktas vidaus tarnybos generolo laipsnis.

Lietuvos Sajūdis taip pat labai vertina generolo nuopelnus mūsų krašto valstybingumo stiprinimo procese. Aidint susirinkusių pareigūnų plojimams, Lietuvos Sajūdžio atstovai generolui Sergejui Madalovui Valstybės dienos ir Lietuvos Sajūdžio įkūrimo jubiliejinį metinių proga įteikė LS Kauno skyriaus Pirmojo laipsnio atminimo ženkla „Su Sajūdžiu už Lietuvą“. Už Lietuvą, kurios atgimimo darbų vainikė ryškiu žiedu yra įspynusi generolo Sergejaus Madalovo asmenybę.

Sutareme ir toliau bendrabariauti, o prasidėjus naujiems mokslo metams – kartu apsilankyt i miesto mokyklose, pagyvinant jose moksleiviu pat riotinio ugdymo darbą.

Zigmantas TAMAKAUSKAS

Televizijos programa

Liepos 15–21 d.

LRT

Pirmadienis, liepos 15 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Stilius. Gyvenimas (k.). 11.00 LRT vasaros studija. 12.00 „Namelis prerijose“. Ser. 13.00 Ryto sūkintis su Z. Kelmickaitė (k.). 14.00 Žinios. 14.20 Laba diena, Lietuva. 15.00 LRT radijo žinios. 15.10 „Puaro“. Ser. 17.15 „Kobra 11“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 „Rojus Lietuvos“. Ser. 21.30 „Skrydis per Atlantą“. 19.83. Istorinė drama. Pertr.- 22.00 Perlas. 23.30 Vakaro žinios. 23.45 „Puaro“ (k.).

Antradienis, liepos 16 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 11.00 LRT vasaros studija. 12.00 „Namelis prerijose“. Ser. 13.00 Bėdų turgus (k.). 14.00 Žinios. 14.20 Laba diena, Lietuva. 15.00 LRT radijo žinios. 15.10 „Puaro“. Ser. 17.15 „Kobra 11“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 „Rojus Lietuvos“. Ser. 21.30 Emigrantai. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.30 Nacionalinė paieškų tarnyba. 23.30 Vakaro žinios. 23.45 „Puaro“ (k.).

Trečiadienis, liepos 17 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 11.00 LRT vasaros studija. 12.00 „Namelis prerijose“. Ser. 12.45 Klausimėlis. lt. 13.00 Emigrantai (k.). 14.00 Žinios. 14.20 Laba diena, Lietuva. 15.00 LRT radijo žinios. 15.10 „Puaro“. Ser. 17.15 „Kobra 11“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Stilius. Namai. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 „Rojus Lietuvos“. Ser. 21.30 Ižvalgos. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.30 KINFO. 23.00 „I gamtą“. Dok. 23.30 Vakaro žinios. 23.45 „Puaro“ (k.).

Ketvirtadienis, liepos 18 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 11.00 LRT vasaros studija. 12.00 „Namelis prerijose“. Ser. 12.45 Klausimėlis. lt. 13.00 Emigrantai (k.). 14.00 Žinios. 14.20 Laba diena, Lietuva. 15.00 LRT radijo žinios. 15.10 „Puaro“. Ser. 17.15 „Kobra 11“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Stilius. Veidai. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 Mūsų dienos – kaip šventė. Pertr.- 22.00 Perlas. 22.30 Legendos. 23.30 Vakaro žinios. 23.45 „Puaro“ (k.).

Penktadienis, liepos 19 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 11.00 LRT vasaros studija. 12.00 „Namelis prerijose“. Ser. 13.00 Emigrantai (k.). 14.00 Žinios. 14.20 Laba diena, Lietuva. 15.00 LRT radijo žinios. 15.10 „Puaro“. Ser. 17.15 „Kobra 11“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Stilius. Veidai. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 Mūsų dienos – kaip šventė. Pertr.- 22.00 Perlas. 23.00 „Puaro“ (k.). 1.00 Prancūziskų dainų koncertas „Je t'aime“.

Šeštadienis, liepos 20 d.

6.00 Stilius. Namai (k.). 6.35 Stilius. Veidai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Ryto sūkintis su Z. Kelmickaitė. 11.30 Mūsų miesteliai. Naujamiestis. 12.30 Keliaujantiems lėtai su M. Starkumi. 13.00 „Užtvindytą žemę“. Dok. f. 2010. D. Britanija. 14.00 „Mis Marpl. Žmogžudystės vizija“. Ser. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinymų koncertas. 18.30 Futbolas. UEFA U-19 čempionatas. Lietuva – Nyderlandai. 20.25 Perlas. 20.30 Panorama. 21.00 Festivalis „Benai, plaukiam į Nidą“. 1d. Id. 23.00 „Bilogie pėdsakai“. Trileris. 2010. Vokietija, Austrija.

Sekmadienis, liepos 21 d.

6.00 Emigrantai (k.). 7.00 Ryto sūkintis su Z. Kelmickaitė (k.). 8.00 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Konkursas „Kaunas talent 2012“. 12.30 „Šiaurių žemės“. Dok. 13.00 „Australija. Keliautojo laiku vadovas. Laukiniai metai“. Dok. 14.00 „Mis Marpl. Viešu pirštu spragtelėjimu“. Ser. 16.00 Žinios. 16.10 Afrika. Lt. 17.15 Lietuva – jūrinė valstybė. 17.45 Septynios Kauno dienos. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Europos balsas. 20.50 Savaite. 21.15 „Bermudų trikampis Šiaurės jūroje“. Ekologinis trileris. 2011. Vokietija. 0.00 Festivals „Benai, plaukiam į Nidą“ (k.).

LRT kultūra

Pirmadienis

8.00 Gustavo enciklopedija. 8.30 Keliaukim! 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 V. A. Mocartas. Opera „Don Žuanas“ (k.). 14.00 Baletu artistės N. Beredinos kūrybinis benefisas (k.). 14.25 Europos vidury (k.). 15.00 Pagauk kampą (k.). 15.30 Kai aš mažas buvau (k.). 16.15 Žinios (k.). 16.35 Laba diena, Lietuva (k.). 17.15 Vizijos ir tikrovė. Jašiūnų ir Šalčininkų dvarai. 18.00 Kultūrų kryžkelė. Trembita. 18.15 Svečių ekspressas. 18.45 D. Mažeikių grafika ir tapyba. 19.15 „Lituanių sparnai“. 1983. Dok. f. 19.35 „Prisiminimai apie Šerloką Holmsą“. Ser. 21.20 „Lietuvos sakalai“. 1999. Dok. f. 21.55 „Vizas. Nojaus Arkos paslaptis“. Fant. nuot. f. 2011. Vokietija. 0.00 Panorama (k.). 0.30 Grupės „InSearch“ koncertas (k.).

Antradienis

8.00 Tele bim-bam. 8.30 Laiko ženklai (k.). 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 Koncertas „Aukso karštinių“ (k.). 12.50 „Tik maža dalelė“ (k.). 13.15 „Gyvenimas pagal uošvius“. Ser. 14.00 Mūsų miesteliai. Naujamiestis. 14.50 Amžių šešeliuose. Rusijos liaudies vienybės diena (k.). 15.30 Muzikos istorijos (k.). 16.15 Žinios (k.). 16.35 Laba diena, Lietuva (k.). 17.15 Kelionė į būtajį laiką. Maironio namuose – visas Kaunas. 18.00 Kultūrų kryžkelė. Vilniaus albumas. 18.15 Gimtoji žemė. 18.40 TV spektaklis, A. Juozaitis. „Iliuzijų slėnis“. 19.30 R. Granauskų knygos „Sventųjų gyvenimai“ pristatymas. 20.15 „Šnipai“. Ser. 21.10 „Apie teisę“. Dok. 21.30 „Raudonmedžio rojus“. Ser. 23.00 „Kankinimai“. Dok. 0.00 Panorama (k.). 0.30 Svečių ekspressas. 0.55 Pagauk kampą (k.).

Trečiadienis

8.00 Animacija. 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Kankinimai“ (k.). 12.30 Misijos Baltijos jūros regione (k.). 13.00 „Apie teisę“ (k.). 13.15 „Šnipai“ (k.). 14.10 „Lietuvos sakalai“ (k.). 14.40 Prisiminimai. Dainuoja L. Šumskis. 14.50 Sigito Gedos 70-osioms gimimo metinėms (k.). 16.15 Žinios (k.). 16.35 Laba diena, Lietuva (k.). 17.15 Laiko portretai. Tarptautinių ir tikrovės. 18.00 Kultūrų kryžkelė. Rusų gatvė. 18.15 Girių horizontai. 18.45 Emigrantai. 19.30 Lyderiai. 20.15 Aktorė F. Lurinaitytė. 20.45 Šiaulių dramos teatros spektaklis. H. Zudermanas. „Jonas ir Erdmė“. 22.30 Elito kinas: „Gabrielė“. Drama. 2005. Prancūzija, Vokietija, Italija. 0.00 Panorama (k.). 0.30 R. Granauskų knygos „Sventųjų gyvenimai“ pristatymas (k.).

Ketvirtadienis

8.00 Gustavo enciklopedija. 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 „Kankinimai“ (k.). 12.30 Misijos Baltijos jūros regione (k.). 13.00 „Apie teisę“ (k.). 13.15 „Šnipai“ (k.). 14.10 „Lietuvos sakalai“ (k.). 14.40 Prisiminimai. Dainuoja L. Šumskis. 14.50 Sigito Gedos 70-osioms gimimo metinėms (k.). 16.15 Žinios (k.). 16.35 Laiko diena, Lietuva (k.). 17.15 Be pykčio. 18.00 Kultūrų kryžkelė. Menora. 18.15 Kaičių akademija. 18.45 Asistentas vienai dienai. 19.30 Netradicinės pamokos. 20.15 „Šnipai“. Ser. 21.10 KINFO. 21.35 LNOBT. B. Eifmanas. Baletas „Rusikasis Hamletas“. 23.20 Lietuvos dokumentika. 0.00 Panorama (k.). 0.30 A. Juozaitis. „Iliuzijų slėnis“ (k.).

Pentadienis

8.00 Animacija. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Labas rytas, Lietuva (k.). 11.30 Asistentas vienai dienai (k.). 12.15 Laiko ženklai (k.). 12.45 „Lituanių sparnai“ (k.). 13.05 Spektaklis. H. Zudermanas. „Jonas ir Erdmė“. 14.45 Vizijos ir tikrovė (k.). 15.30 Kelionė į būtajį laiką (k.). 16.15 Žinios (k.). 16.35 Laiko diena, Lietuva (k.). 17.15 Be pykčio. 18.00 Kultūrų kryžkelė. Menora. 18.15 Kaičių akademija. 18.45 Asistentas vienai dienai. 19.30 Netradicinės pamokos. 20.15 „Šnipai“. Ser. 21.10 KINFO. 21.35 LNOBT. B. Eifmanas. Baletas „Rusikasis Hamletas“. 0.00 Panorama (k.). 0.30 Baletas „Rusikasis Hamletas“ (k.).

Šeštadienis

8.00 Trembita (k.). 8.15 Vilniaus albumas (k.). 8.30